

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Journalnummer: Klima-, Energi- og Forsyningsmin.,
Energistyrelsen, j.nr. 2018 - 87600

Senere ændringer til forskriften
Ingen

Bekendtgørelse af lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.¹⁾

Herved bekendtgøres lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, med de ændringer, der følger af § 25 i lov nr. 1231 af 18. december 2012 og § 1 i lov nr. 741 af 1. juni 2015.

Kapitel 1

Nedgravning af telekabler på udendørs arealer

Nedgravning af kabler og ekspropriation

§ 1. Når almenvellet kræver det, kan Energistyrelsen²⁾ tillade, at der iværksættes ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom med henblik på nedgravning af kabler og opsætning af tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der indgår i offentlige elektroniske kommunikationsnet.

Stk. 2. Ekspropriation i medfør af stk. 1 kan ske til nyanlæg, udvidelse og ændring af nedgravede kabler og tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

Stk. 3. Anmodning om iværksættelse af ekspropriation efter stk. 1 indgives til Energistyrelsen og kan fremsættes af udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet.

Stk. 4. Energistyrelsen skal ved afgørelser efter stk. 1 blandt andet sikre, at

- 1) ekspropriation alene finder sted i tilfælde, hvor der ikke er andre muligheder for etablering af de i stk. 1 nævnte kabler, som det er rimeligt at henvise til, og
- 2) ekspropriation alene finder sted i tilfælde, hvor de i stk. 1 nævnte kabler er af væsentlig betydning for udbudet af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

Stk. 5. Erstatningsforpligtelsen i anledning af ekspropriationen og pligten til at afholde udgifterne ved ekspropriationssagens behandling påhviler den, der har fremsat anmodning om ekspropriation.

Stk. 6. Ekspropriationskommissionen kan i forbindelse med tilladelse til ekspropriation fastsætte vilkår om, at nedgravede kabler med tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester skal fjernes, omlægges eller sikres på begæring af vedkommende arealejer, såfremt det godtgøres, at fjernelsen, omlægningen eller sikringen er nødvendig for iværksættelsen af bygnings- eller jordarbejder eller for den brug, arealejeren agter at gøre af grunden. Såfremt den pågældende arealejer og udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet er uenige om, hvorvidt fjernelse, omlægning eller sikring af nedgravede kabler er påkrævet, træffer ekspropriationskommissionen efter begæring afgørelse herom.

Stk. 7. Ved fremføring af kabler under eller langs med vej- eller jernbanearealer skal vedkommende vej- eller jernbanemyndighed eller vej- eller jernbanebestyrelse underrettes af den pågældende udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet senest 4 uger inden arbejdets begyndelse.

Stk. 8. Energistyrelsens afgørelser efter stk. 1 skal træffes hurtigst muligt og senest 4 måneder efter sagens indbringelse for Energistyrelsen. Fristen kan kun i ganske særlige tilfælde fraviges.

§ 2. Udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet kan med vedkommende rettighedshaver indgå aftale om at erhverve rettighed over arealet med henblik på nedgravning af kabler og opsætning af tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester. Ved enighed med pågældende rettighedshaver om rettighedserhvervelsen afgøres erstatningsspørgsmål i mangel af enighed herom af en voldgiftsret, hvor hver af parterne vælger en voldgiftsmand. Hvis der ikke kan opnås enighed mellem voldgiftsmændene, træffes afgørelsen ved kendelse afsagt af en opmand udpeget af præsidenten for vedkommende landsret.

Stk. 2. Erstatningsfastsættelsen kan af hver af parterne ved begæring fremsat over for opmanden inden 4 uger fra kendelsen indbringes for vedkommende taksationskommission efter reglerne i § 19 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. I øvrigt finder reglerne i § 26 i den nævnte lov tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Ved taksationskommissionens afgørelse af erstatningsspørgsmålet, jf. stk. 2, kan taksationskommissionen træffe beslutning om, at den pågældende udbyder af offentlige elektroniske kommunikationsnet skal stille et beløb som sikkerhed til dækning af et eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.

§ 3. Energistyrelsen kan fastsætte regler om, i hvilken dybde kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester skal nedgraves.

§ 4. Beskadiges et af udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet ejet kabel til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, erstatter skadevolder udbyderens udgifter til udbedring af skaden i overensstemmelse med dansk rets almindelige erstatningsregler.

Stk. 2. Er skadevolder en privat arealejer, en forpagter af arealet eller ejeren eller forpagterens ansatte eller medhjælp, og sker skaden på den private arealejers eller det forpagtede areal, begrænses erstatningen efter stk. 1. Energistyrelsen fastsætter nærmere regler om, hvilket beløb der maksimalt kan ydes i erstatning.

Stk. 3. Stk. 2 gælder ikke, hvor en beskadigelse af et kabel til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester må antages at være forvoldt med forsæt eller grov uagtsomhed.

Stk. 4. Har skadevolderen en forsikring, der dækker skaden helt eller delvis, gælder den i stk. 2 angivne begrænsning af erstatningskravet kun, for så vidt angår den del af kravet, som ikke dækkes af forsikringen.

§ 5. Inden påbegyndelsen af bygnings- eller jordarbejder eller iværksættelse af nogen anden foranstaltning, hvorved et kabel til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester nedgraves på arealet kan udsættes for forstyrrelse eller beskadigelse, skal bygnings- eller jordarbejdet anmeldes til den pågældende ejer af telekablet. Anmeldelse skal ske inden 8 dage før påbegyndelsen af bygnings- eller jordarbejder eller, for så vidt en pludselig indtrådt begivenhed har nødvendiggjort arbejdets uopholdelige udførelse, snarest muligt og senest samtidig med dets påbegyndelse.

§ 6. Kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der nedlægges i privat ejendom, og i offentlig ejendom, i det omfang disse er optaget i matriklen, med tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester skal tinglyses med tilhørende tinglysningsrids på de berørte ejendomme.

§ 7. Udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet skal have adgang til mod godtgørelsen af den derved forårsagede ulempe og skade at færdes på offentlige og private arealer, i det omfang nedlægning af kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester eller reparationerne heraf m.v. nødvendiggør dette.

§ 7 a. Rettigheder, vilkår og procedurer vedrørende generelle tilladelser og brugsret eller tilladelser til nedgravning af kabler med tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester kan kun ændres i objektivt begrundede tilfælde og på en forholdsmæssigt afpasset måde. Der skal orienteres om planlagte ændringer, og de berørte parter, herunder brugere og forbrugere, skal have en rimelig frist til at fremføre deres synspunkter om de foreslåede ændringer.

Stk. 2. Fristen må kun i særlige tilfælde være mindre end 4 uger.

§ 8. Klima-, energi- og forsyningsministeren³⁾ kan ikke give Energistyrelsen tjenestebefaling om styrelsens varetagelse af myndighedsopgaver vedrørende konkrete sager, om behandling og afgørelse af enkelt-sager, om Energistyrelsens udstedelse af administrative forskrifter på områder, hvor styrelsen er bemyndiget hertil, eller om Energistyrelsens øvrige tilsynsaktiviteter med henblik på at sikre overholdelse af denne lov og administrative forskrifter udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan ikke dispensere fra administrative forskrifter udstedt af ministeren i medfør af denne lov.

Digital kommunikation

§ 8 a. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Energistyrelsen⁴⁾, Teleklagenævnet og de kommunale myndigheder om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter forhandling med transportministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra ekspropriationskommissionerne, taksationskommissionerne, Vejdirektoratet og Banedanmark om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

§ 8 b. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at Energistyrelsen, Teleklagenævnet og de kommunale myndigheder kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan for ekspropriationskommissionerne, taksationskommissionerne, Vejdirektoratet og Banedanmark efter forhandling med transportministeren fastsætte regler svarende til stk. 1.

§ 8 c. Hvor det efter denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end en myndighed m.v., jf. § 8 a, stk. 1, 4 og 5, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter forhandling med transportministeren fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Klageadgang

§ 9. Energistyrelsens afgørelse efter § 1, stk. 1, kan indbringes for det i medfør af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet⁵⁾ nedsatte Teleklagenavn⁶⁾.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at Energistyrelsens, Teleklagenævnets og de kommunale myndigheders afgørelser truffet i henhold til forskrifter udstedt i medfør af § 8 a ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter forhandling med transportministeren fastsætte regler om, at de i § 1, stk. 6 og 7, § 2, stk. 2 og 3, og § 9 a nævnte myndigheders afgørelser truffet i henhold til forskrifter udstedt i medfør af § 8 a, stk. 4, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Administrative bestemmelser

§ 9 a. Energistyrelsen og de tilladelsesudstedende myndigheder kan af parterne afkræve alle oplysninger og alt materiale, som skønnes nødvendigt med henblik på administrationen af denne lov og administrative forskrifter udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Energistyrelsen kan fra de tilladelsesudstedende myndigheder og tilladelsesindehavere omfattet af loven indhente oplysninger med henblik på videregivelse af disse til Europa-Kommissionen eller nationale tilsynsmyndigheder i andre EU-medlemsstater, så disse kan opfylde deres opgaver i forhold til traktatmæssige forpligtelser eller forpligtelser i henhold til fællesskabsretten. Energistyrelsen orienterer de tilladelsesudstedende myndigheder og tilladelsesindehavere, der er indhentet oplysninger fra, forud for deres endelse til Europa-Kommissionen eller nationale tilsynsmyndigheder i andre EU-medlemsstater.

Stk. 3. Reglerne om aktindsigt i forvaltningsloven og i lov om offentlighed i forvaltningen gælder ikke for oplysninger, som Energistyrelsen modtager fra Europa-Kommissionen eller nationale tilsynsmyndigheder i andre EU-medlemsstater, hvis den myndighed, der afgiver oplysningerne, vurderer, at disse ikke skal være offentligt tilgængelige.

§ 9 b. Energistyrelsen kan pålægge den, der ikke afgiver oplysninger i medfør af § 9 a, tvangsbøder.

§ 9 c. Energistyrelsen orienterer de tilladelsesudstedende myndigheder om relevante henstillinger, som Europa-Kommissionen har afgivet efter artikel 19, jf. proceduren i artikel 22, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF, om sikring af nationale tilsynsmyndigheders pligt til i videst muligt omfang at følge henstillinger fra Europa-Kommissionen.

§ 9 d. Energistyrelsen og de tilladelsesudstedende myndigheder skal være retligt adskilt og funktionelt uafhængige af udbydere af elektroniske kommunikationsnet, elektronisk kommunikationsudstyr eller elektroniske kommunikationstjenester.

Kapitel 2

Udnyttelse og etablering af infrastruktur

Definitioner

§ 9 e. Ved anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel gælder definitionerne i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Stk. 2. I dette kapitel forstås ved:

- 1) Passiv fysisk infrastruktur: Et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet, f.eks. rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne og pæle m.v.
- 2) Netoperatør: Den, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, og den, der stiller passiv fysisk infrastruktur til rådighed, der er beregnet til at levere
  - a) en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af
    - i) gas,
    - ii) elektricitet, herunder offentlig belysning,
    - iii) opvarmning og

- iv) vand, herunder deponering eller rensning af spildevand, og dræningssystemer,
  - b) en transporttjeneste, herunder jernbaner, veje, havne og lufthavne, eller
  - c) elektroniske kommunikationstjenester via et offentligt elektronisk kommunikationsnet uden selv at udbyde elektroniske kommunikationsnet.
- 3) Højhastighedsnet til elektronisk kommunikation: Et elektronisk kommunikationsnet, som kan levere bredbåndstilslutning med en hastighed på mindst 30 Mbit/s.
  - 4) Bygningsintern fysisk infrastruktur: Passiv fysisk infrastruktur eller installationer på slutbrugerens område, som er beregnet til at huse kablede eller trådløse elektroniske kommunikationsnet, hvor sådanne elektroniske kommunikationsnet kan levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens adgangspunkt med nettermineringspunktet.
  - 5) Højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur: Passiv fysisk infrastruktur i bygninger, som er beregnet til at huse elementer eller muliggøre levering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.
  - 6) Større renoveringsarbejde: Bygge- og anlægsarbejder på slutbrugerens område, der omfatter bygningsmæssige ændringer af hele den bygningsinterne fysiske infrastruktur eller en væsentlig del heraf, og som kræver byggetilladelse i henhold til byggeloven.
  - 7) Adgangspunkt: Et fysisk punkt i eller uden for bygningen, som virksomheder, der udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet, har adgang til, og som den højhastighedsforberedte bygningsinterne fysiske infrastruktur kan tilsluttes.

Fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur

§ 9 f. En netoperatør skal imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net, jf. dog stk. 6 og 7. En anmodning skal indgives skriftligt og angive de elementer i den passive fysiske infrastruktur, der anmodes om adgang til.

Stk. 2. En anmodning, der ikke er rimelig, kan afvises. Afvisning skal ske skriftligt og meddeles den netoperatør, der anmoder om adgang, snarest muligt og senest 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

Stk. 3. Afslag på en anmodning om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur, jf. stk. 1, skal skriftligt meddeles den netoperatør, der anmoder om adgang, senest 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Afslag skal gives ud fra objektive, gennemsigtige og forholdsmæssige kriterier, hvilket bl.a. kan være

- 1) den tekniske egnethed af den eksisterende passive fysiske infrastruktur, som anmodningen om adgang angår,
- 2) tilgængelig plads i den eksisterende passive fysiske infrastruktur, som anmodningen om adgang angår,
- 3) den offentlige sikkerhed og folkesundheden,
- 4) netsikkerhed og -integritet,
- 5) risikoen for, at de planlagte tjenester i væsentlig grad påvirker ydelsen af andre tjenester, der er placeret i den samme eksisterende passive fysiske infrastruktur, eller
- 6) at netoperatøren udbyder adgang til fysisk netinfrastruktur i engrosledet, som kan anvendes til offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, forudsat at en sådan adgang tilbydes på rimelige vilkår og betingelser, og at anmodningen, jf. stk. 1, er fremsat med henblik på etablering af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

Stk. 4. Adgang til en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. stk. 1, gives på rimelige vilkår og betingelser, herunder pris.

Stk. 5. Adgang, jf. stk. 1, gives, efterhånden som anmodninger herom modtages. Modtages flere anmodninger på samme dag, og er der i den passive fysiske infrastruktur begrænset kapacitet, gives adgang efter lodtrækning.

Stk. 6. Stk. 1-5 finder ikke anvendelse for en udbyder af elektroniske kommunikationsnet, såfremt der er truffet afgørelse i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller fastsat regler i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, der pålægger den pågældende udbyder forpligtelser om adgang til passiv fysisk infrastruktur, som går videre, end hvad der følger af stk. 1-5.

Stk. 7. Stk. 1-5 finder ikke anvendelse for passiv fysisk infrastruktur omfattet af §§ 2 og 3 i lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v.

Stk. 8. Stk. 1-5 finder ikke anvendelse for passiv fysisk infrastruktur, som er beregnet til produktion, transport eller distribution af vand fra vandforsyningssystemer omfattet af § 3 og § 5, stk. 1, i bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

§ 9 g. En netoperatør skal imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til oplysninger om netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net, jf. dog stk. 5. En anmodning skal indgives skriftligt og angive det område, hvor netoperatøren agter at etablere elementer af et net.

Stk. 2. En anmodning, der ikke er rimelig, kan afvises. Afvisning skal ske skriftligt og meddeles den netoperatør, der anmoder om adgang, snarest muligt og senest 2 uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

Stk. 3. Oplysninger, der skal gives adgang til efter stk. 1, omfatter

- 1) område og føringsvej og
- 2) type og anvendelse af den passive fysiske infrastruktur.

Stk. 4. Adgang til oplysningerne, jf. stk. 1, skal gives senest 2 uger efter modtagelsen af anmodningen på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår, herunder hvad angår en eventuel pris.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om begrænsning af adgang til oplysninger, når det er nødvendigt af hensyn til netsikkerheden og nettenes integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden, den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder.

§ 9 h. En netoperatør skal imødekomme enhver rimelig anmodning om anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net, jf. dog stk. 4. En anmodning skal indgives skriftligt og angive, hvilke elementer af den eksisterende passive fysiske infrastruktur der skal opmåles.

Stk. 2. En anmodning, der ikke er rimelig, kan afvises. Afvisning skal ske skriftligt og meddeles den netoperatør, der anmoder om adgang, snarest muligt og senest 2 uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

Stk. 3. Adgang til anlægsopmålinger skal gives senest 2 uger efter modtagelsen af anmodningen på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår, herunder hvad angår en eventuel pris.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om begrænsning af retten til at kunne foretage anlægsopmålinger, når det er nødvendigt af hensyn til netsikkerheden og nettenes integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden, den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder.

Bygningsintern fysisk infrastruktur

§ 9 i. Alle nyopførte bygninger på en slutbrugers område, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016, skal være udstyret med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur, der når frem til nettermineringspunkterne, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Alle nyopførte flerfamiliehuse, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016, skal være udstyret med et adgangspunkt, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse ved større renoveringsarbejder, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om undtagelse af bygningstyper og kategorier af større renoveringsarbejder fra forpligtelserne i stk. 1-3 i tilfælde, hvor forpligtelserne i stk. 1-3 vil medføre uforholdsmæssige konsekvenser for en bygherre, eller hvor højhastighedsforberedelse ikke kan anses som relevant.

§ 9 j. Indehavere af brugsretten til et adgangspunkt skal imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation om adgang til en bygnings adgangspunkt, jf. dog stk. 6. En anmodning skal indgives skriftligt og angive, hvilket adgangspunkt der anmodes om adgang til.

Stk. 2. Ejere af privat ejendom skal imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation om adgang til etablering af deres net frem til en bygnings adgangspunkt, jf. dog stk. 6. En anmodning skal indgives skriftligt og angive, hvilken privat ejendom der anmodes om adgang til.

Stk. 3. Anmodninger, der ikke er rimelige, kan afvises. Afvisning skal ske skriftligt og meddeles den udbyder, der anmoder om adgang, snarest muligt og senest 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

Stk. 4. Adgang til adgangspunktet, jf. stk. 1, og adgang til etablering af nettet frem til en bygnings adgangspunkt, jf. stk. 2, gives på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder hvad angår en eventuel pris, og skal skriftligt meddeles den udbyder, der anmoder om adgang, senest 2 måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Stk. 5. Adgang, jf. stk. 1, gives, efterhånden som anmodninger herom modtages. Modtages flere anmodninger på samme dag, og er der i adgangspunktet begrænset kapacitet, gives adgang efter lodtrækning.

Stk. 6. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor adgang til et eksisterende net, der er tilsluttet en slutbrugers område, og som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, er sikret enten på objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser ved en afgørelse truffet i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller ved regler fastsat i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

§ 9 k. Indehavere af brugsretten til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur skal imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation om adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur med henblik på etablering af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation i tilfælde, hvor duplikering er teknisk umuligt eller økonomisk ineffektivt. En anmodning skal indgives skriftligt og angive, hvilken bygningsintern fysisk infrastruktur der anmodes om adgang til.

Stk. 2. En anmodning, der ikke er rimelig, kan afvises. Afvisning skal ske skriftligt og meddeles den udbyder, der anmoder om adgang, snarest muligt og senest 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

Stk. 3. Adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur, jf. stk. 1, gives på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder hvad angår en eventuel pris, og skal skriftligt meddeles den udbyder, der anmoder om adgang, senest 2 måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Stk. 4. Adgang, jf. stk. 1, gives, efterhånden som anmodninger herom modtages. I tilfælde af modtagelse af flere anmodninger på samme dag, hvor der i den bygningsinterne fysiske infrastruktur er begrænset kapacitet, gives adgang efter lodtrækning.

Stk. 5. Stk. 1 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor adgang til et eksisterende net, der er tilsluttet en slutbrugers område, og som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, er sikret enten på objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser ved en afgørelse truffet i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller ved regler fastsat i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

§ 9 l. Hvor der ikke er højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur, har udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation ret til efter aftale med en slutbruger at tilslutte sit net hos slutbrugeren, forudsat at indvirkningerne på tredjeparters private ejendom minimeres.

Stk. 2. Udbyderen skal ved udnyttelse af retten i stk. 1 indhente forudgående samtykke om adgang fra hver tredjepart, hvis private ejendom tilslutningen af slutbrugeren vil have indvirkning på.

Stk. 3. Udbyderen skal samtidig med fremsættelse af en anmodning om samtykke vedrørende adgang til en tredjeparts private ejendom, jf. stk. 2, fremsende en skriftlig redegørelse om grundlaget for fremsættelsen af anmodningen, den praktiske gennemførelse og adgangen til at få spørgsmålet prøvet ved domstolene.

Stk. 4. Kravet om en skriftlig redegørelse, jf. stk. 3, gælder i forhold til alle tredjeparter, hvis ejendom tilslutningen af slutbrugeren vil have indvirkning på.

Stk. 5. De tredjeparter, som tilslutningen af slutbrugeren vil have indvirkning på, jf. stk. 1 og 2, har krav på erstatning.

Stk. 6. I mangel af enighed mellem udbyderen af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og tredjeparten, til hvis ejendom der skal gives adgang, jf. stk. 1 og 2, om erstatningsspørgsmålet kan dette afgøres af en voldgiftsret, hvor hver af parterne vælger en voldgiftsmand. Opnås der ikke enighed mellem voldgiftsmændene, træffes afgørelsen ved kendelse afsagt af en opmand udpeget af præsidenten for vedkommende landsret.

Stk. 7. Erstatningsfastsættelsen kan af hver af parterne ved begæring fremsat over for opmanden inden 4 uger fra kendelsen indbringes for vedkommende taksationskommission efter reglerne i § 19 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. I øvrigt finder reglerne i § 26 i den nævnte lov tilsvarende anvendelse.

Stk. 8. Ved taksationskommissionens afgørelse af erstatningsspørgsmålet, jf. stk. 7, kan taksationskommissionen træffe beslutning om, at den pågældende udbyder af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation skal stille et beløb som sikkerhed til dækning af et eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.

Energistyrelsens kompetencer i forbindelse med fælles udnyttelse af infrastruktur

§ 9 m. Energistyrelsen behandler sager om

- 1) afvisning af eller afslag på en anmodning om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur, jf. § 9 f, stk. 2 og 3,
- 2) at en anmodning om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur ikke er imødekommet inden for 2 måneder, jf. § 9 f, stk. 1 og 4,
- 3) afvisning af en anmodning om adgang til oplysninger om eksisterende passiv fysisk infrastruktur, jf. § 9 g, stk. 2,
- 4) at en anmodning om oplysninger om en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur ikke er imødekommet inden for 2 uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 g, stk. 1 og 3,
- 5) afvisning af en anmodning om adgang til at kunne foretage anlægsopmålinger, jf. § 9 h, stk. 2,

- 6) at en anmodning om adgang til at kunne foretage anlægsopmålinger ikke er imødekommet inden for 2 uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 h, stk. 1 og 3,
- 7) afvisning af en anmodning om etablering frem til en bygnings adgangspunkt eller om adgang til et adgangspunkt, jf. § 9 j, stk. 3,
- 8) at en anmodning om adgang til et adgangspunkt ikke er imødekommet inden for 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 j, stk. 1 og 4,
- 9) at adgang til etablering af et offentligt højhastighedsnet til elektronisk kommunikationsnet frem til en bygnings adgangspunkt ikke er givet inden for 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 j, stk. 2 og 4,
- 10) afvisning af en anmodning om adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur, jf. § 9 k, stk. 2, eller
- 11) at en anmodning om adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur ikke er imødekommet inden for 2 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 k, stk. 1 og 3.

Stk. 2. Sager omfattet af stk. 1 kan indbringes for Energistyrelsen af den netoperatør, der har fremsat en anmodning, eller af den netoperatør, der har modtaget en anmodning, i henhold til §§ 9 f-9 h, 9 j eller 9 k.

Stk. 3. Energistyrelsen er i sin virksomhed uafhængig af instrukser fra klima-, energi- og forsyningsministeren vedrørende den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energistyrelsens behandling af sager efter denne bestemmelse.

§ 9 n. Energistyrelsen kan i sager efter § 9 m, stk. 1, træffe afgørelse om, at

- 1) en netoperatør skal give adgang til sin eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 f og § 9 m, stk. 1, nr. 1 og 2, og herunder fastsætte vilkår og betingelser, herunder pris,
- 2) en netoperatør skal udlevere oplysninger om sin eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 g og § 9 m, stk. 1, nr. 3, og herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser, herunder eventuel pris,
- 3) en netoperatør skal give adgang til, at der kan foretages anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af dennes eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 h og § 9 m, stk. 1, nr. 5, og herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser, herunder eventuel pris,
- 4) ejeren eller indehaveren af brugsretten til et adgangspunkt skal give adgang til adgangspunktet, jf. § 9 j, stk. 1, og § 9 m, stk. 1, nr. 8, og herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser, herunder eventuel pris,
- 5) ejeren af en ejendom skal give adgang til etablering af et højhastighedsnet til elektronisk kommunikationsnet frem til en bygnings adgangspunkt, jf. § 9 j, stk. 2, og § 9 m, stk. 1, nr. 9, og herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser, herunder eventuel pris, og
- 6) ejeren eller indehaveren af brugsretten til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur skal give adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur, jf. § 9 k, stk. 1 og 3, og § 9 m, stk. 1, nr. 11, og herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser, herunder eventuel pris.

§ 9 o. Energistyrelsen kan af sagens parter kræve enhver oplysning og ethvert materiale, som Energistyrelsen skønner relevant med henblik på behandling af sagen, jf. § 9 m, stk. 1.

Stk. 2. Undlader en netoperatør at afgive oplysninger, som Energistyrelsen kan kræve i henhold til stk. 1, kan Energistyrelsen pålægge netoperatøren tvangsbøder.

§ 9 p. Energistyrelsens afgørelser efter § 9 n kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 3

Ikrafttræden

§ 10. Loven træder i kraft den 1. juli 1997.

Stk. 2. (Udeladt)

§ 11. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 1231 af 18. december 2012 (Obligatorisk digital kommunikation og tilpasninger som følge af ressortoverførsel m.v.)⁷⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 69

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Stk. 2. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

Lov nr. 741 af 1. juni 2015 (Fælles udnyttelse af passiv fysisk infrastruktur, forberedelse af bygninger til højhastighedsnet, krav til øget sikring af ikkediskrimination ved lancering af nye eller væsentligt ændrede detailprodukter, sektorspecifik fusionskontrol og gratis wifi til turismeformål m.v.)⁸⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2015, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1 træder i kraft den 1. juli 2016.

Energistyrelsen, den 21. august 2019

JANNI TORP KJÆRGAARD
VICEDIREKTØR

/ Maria Schmidt Jensen

- ¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet), EF-Tidende 2002, nr. L 108, side 33, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet), EF-Tidende 2002, nr. L 108, side 21, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, EU-Tidende 2014, nr. L 155, side 1.

- 2) IT- og Telestyrelsen er nedlagt. I forbindelse med overførslen af ressortansvaret for sager vedrørende teleforsyning fra Erhvervs- og Vækstministeriet til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet ved kongelig resolution af 28. juni 2015, jf. note nr. 3, er de beføjelser, der oprindeligt var tillagt IT- og Telestyrelsen efter loven, tillagt Energistyrelsen.
- 3) Ved kongelig resolution af 28. juni 2015 blev ressortansvaret for sager vedrørende teleforsyning overført fra Erhvervs- og Vækstministeriet til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, jf. § 3, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1229 af 3. november 2015 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, og det følger i den forbindelse af ressortfordelingsaftalen mellem Erhvervs- og Vækstministeriet og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, at ansvaret for lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. er overført til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Ved kongelig resolution af 27. juni 2019 er betegnelsen Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet ændret til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.
- 4) Oprindeligt Erhvervsstyrelsen. I forbindelse med overførslen af ressortansvaret for sager vedrørende teleforsyning fra Erhvervs- og Vækstministeriet til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet ved kongelig resolution af 28. juni 2015, jf. note nr. 3, er de beføjelser, der oprindeligt var tillagt Erhvervsstyrelsen efter loven, tillagt Energistyrelsen.
- 5) Det bemærkes, at lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, jf. lovbekendtgørelse nr. 780 af 28. juni 2007, er ophævet ved og afløst af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014.
- 6) Ved kongelig resolution af 8. juni 2016 blev ressortansvaret for Teleklagenævnet overført fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til Erhvervs- og Vækstministeriet, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 754 af 16. juni 2016 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene.
- 7) Lovændringen vedrører §§ 8 a-8 c og § 9, stk. 2 og 3.
- 8) Lovændringen vedrører lovens titel, fodnoten til lovens titel, overskriften for § 1, overskriften efter § 8, overskriften efter § 8 c, overskriften efter § 9, kapitel 2 og overskriften efter § 9 p.